

ÅRSBERETNING

2008

FOR

**INSTITUTT FOR
PSYKOTERAPI**

INNLEDNING

Institutt for Psykoterapi er en undervisnings- og medlemsorganisasjon med formål å fremme en landsdekkende utvikling av og forståelse for psykoanalytisk psykoterapi. Instituttet gir utdanning i psykoanalytisk psykoterapi til leger og psykologer, formidler psykoanalytisk forståelse til andre yrkesgrupper, stimulerer til forskning og faglig utvikling og organiserer etterutdanningstilbud til medlemmer.

Institutt for Psykoterapi har sitt hovedkontor og daglig ledelse i Oslo og lokalgrupper over hele landet.

Instituttets største oppgave er å vise at psykoanalytisk forståelse og behandling er berettiget og anvendbart i dagens psykiske helsevern. Ny forskning dokumenterer effekt av psykodynamisk langtidsterapi, og det er vår oppgave å formidle, forvalte og realisere slik kunnskap.

Derfor er vi opptatt av å gjøre utdanningen vår kjent og attraktiv for leger og psykologer under spesialisering, og vi ønsker å mobilisere medlemmene våre til undervisning og veiledning overfor andre yrkesgrupper.

Vi legger vekt på at den kunnskap vi formidler er faglig oppdatert og i tråd med samfunnets behov og forventninger. Utdanningen er under kontinuerlig systematisk evaluering og kvalitetsforbedring. For å øke kvaliteten ved virksomheten har utvalgene fått en sentral posisjon i Instituttets organisering.

Vi verdsetter samarbeid med andre undervisningsinstitusjoner og psykotераpeutiske fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Arbeidsmiljø. Styret mener arbeidsmiljøet ved Instituttet har vært tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær.

Likestilling. I Instituttets styre, utvalg og regionale kontaktpersoner er det 21 kvinner og 25 menn. I lærerstaben er det 8 kvinner og 13 menn og i daglig ledelse to kvinner.

Ytre miljø. Institutt for Psykoterapi tilstreber en miljøvernprofil og forurenses ikke det ytre miljø.

1. MEDLEMMER

Instituttet har pr. 2.01.09 318 medlemmer, hvorav 22 medlemmer er nye. I løpet av året er fire utmeldt. Tove Teigen Friis og Gudrun Oftedal døde i 2008. Antall kandidatmedlemmer er 56.

2. INSTITUTTETS ORGANER

<i>Styret:</i>	Leder:	Astrid Nøklebye Heiberg	(valgt -07)
	Nestleder:	Torbjørn Alme	(valgt -06)
	Medlemmer:	Inger Johanna Friis	(gjenvolgt -07)
		Rune Johansen	(valgt -07)
		Marit Haave	(valgt -07)
	Varamedl.:	Asgeir Medhus	(valgt -07)
		Mona Semb	(valgt -07)
	Kand.repr.:	Dag Hanoa	(valgt -06)
		Amalia Carli	(valgt -07)
		Farzad Moghaddam (vara)	(valgt -06)
Anne Cath Aslaksen (vara)		(valgt -08)	
<i>Utvalg for etterutdanning:</i>		Maria Gjems-Onstad (leder)	(oppnevnt -07)
		Wenche Sortebogen	(oppnevnt -06)
		Tori Anne Røvik	(oppnevnt -07)
		Mona Semb	(oppnevnt -08)
<i>Utvalg for kandidatutdanning:</i>		Asgeir Medhus (leder)	(oppnevnt -02)
		Harald Stockman	(oppnevnt -03)
	Johannes Dysthe	(oppnevnt -05)	
	Anne Lise Flemmen	(oppnevnt -05)	
	Per Nerdrum (leder)	(oppnevnt -03)	
<i>Forskningsutvalg:</i>	Kjell Petter Bøgwald	(oppnevnt -03)	
	Anders Zachrisson	(oppnevnt -06)	
	Ragnar Vestgøte (leder)	(valgt -00)	
<i>Etikuttvalg:</i>	Kari K. Holm	(valgt -05)	
	Egil Hundevadt	(valgt -07)	
	<i>Litteraturutvalg:</i>	Knut Kvittingen (leder)	(oppnevnt -05)
Per-Einar Binder		(oppnevnt -05)	
Ingrid Guldvog		(oppnevnt -05)	
<i>Utvalg for ekstern undervisning:</i>	Tor Jakob Sandvik	(oppnevnt -05)	
	Rønnaug Leland	(oppnevnt -05)	
	Waldemar Platou	(oppnevnt -05)	
<i>Valgkomité:</i>	Jan Ole Røvik	(valgt -07)	
	Waldemar Platou	(valgt -07)	
	Hanne Marit Lang	(valgt -07)	
<i>Web-redaksjon:</i>	Dag Hanoa (leder)	(oppnevnt -08)	
	Knut Kvittingen	(oppnevnt -08)	
	Olaf Rørosgaard	(oppnevnt -08)	
<i>Delegater IFPS:</i>	Agnar Berle	(oppnevnt -03)	
	Tove Kjersti Kjølseth	(oppnevnt H05)	
<i>Delegater EFPP</i>	Eva Wold	(oppnevnt V01)	
	Inger Anita Brynstad	(oppnevnt V01)	
<i>Daglig ledelse:</i>	Tove Kjersti Kjølseth, undervisn.leder	(1.08.05)	
	Tulla Grip, sekretær.	(fra 1987)	

Regionale kontaktpersoner:

Stig Olaussen, Tromsø	Grazyna Banach, Bodø
Magne Kvamme, Ålesund	Rønnaug Leland, Trondheim
Olaf Rørosgaard, Stavanger	Rune Sømme, Bergen
Steinar Jørgensen, Kristiansand	Jan- Kåre Fekene, Tønsberg
Sten Owe Rune Hanssen, Brumunddal	

3. ØKONOMI

For regnskapsåret 2008 er regnskapet for Kandidatundervisningen gjort opp med et overskudd på kr. 51.206,-.

Medlemsaktiviteten har hatt et overskudd på kr.154.710,-

De mer detaljerte kommentarene til regnskapene, finnes i Kommentarer til regnskap og budsjett.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Instituttets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Kandidatundervisningen. Sosial- og Helsedirektoratet bevilget til kandidatundervisningen for 2008 et tilskudd på kr.2.477.823,- (det søkte beløp minus overskuddet fra 2007). Dette utgjør en økning på knapt kr 50.000,-.

Medlemsaktiviteten. Det er utdelt stipend fra våre fondsmidler, til sammen kr 55.000,-.

4. NYDALSVN. 15.

Ni kontorer har vært utleid hele året på full tid. To kontorer deles av to terapeuter. Et rom er reservert kandidater.

5. UNDERVISNINGSVIRKSOMHET

Undervisning:	Tidsrom	L	P	M	K	Lærer
<i>Innføringsseminar</i>						
Oslo	H-06/V-08	4	3	2	5	Ragnhild Næss Lund
Oslo	V-07/H-08	4	4	1	7	Tove Kjersti Kjølseth
Kristiansand	V-07/H-08	3	4	2	5	Karsten Hytten
Oslo	H-07/V09	3	5	4	4	Rønnaug Leland
Trondheim	H-07/V-09	2	3	2	3	Wenke Stølevik
Bergen	H-07/V-09	2	5	3	4	Anne Lise Flemmen
Oslo	V-08/H-09	4	3	2	5	Lars Palmar Breivik
Stavanger	V-08/H-09	4	3	2	5	Johannes Dysthe
Oslo	H-08/V-10	4	4	6	2	Olaf Rørosgaard
<i>Sum</i>		<i>30</i>	<i>34</i>	<i>24</i>	<i>40</i>	
<i>Videregående seminar</i>						
Oslo	V-07/H-08	3	3	1	5	Agnar Berle
Oslo	H-07/V-09	1	7	3	5	Inger Anita Brynstad
Bergen	H-07/V-09	3	5	3	5	Gjermund Tveito
Oslo	H-08/V10	4	4	5	3	Knut Kvittingen
<i>Sum</i>		<i>11</i>	<i>19</i>	<i>12</i>	<i>18</i>	
totalt 94 kandidater fordelt på:		41	53	36	58	

* L = lege, P = psykolog, M = mann, K = kvinne

Seminarvirksomheten har stort sett fulgt vanlig mønster. Alle nye seminar gjennomføres nå på hel ukedag.

I tillegg til den vanlige stab av seminarledere har dr. psychol. Vibeke Moe og professor Siri Gullestad vært engasjert som timelærere for innføringsseminarer med ansvar for to week-endsamlinger om Utviklingspsykologi i et intersubjektivt perspektiv og Vitenskapsteori. For videregående seminarer har psykolog Per Nerdrum og psykiater Kjell-Petter Bøgwald hatt fordypningsseminar om temaet Forskningsteori og metode, og psykiater Per Føyn om temaet Alvorlig psykopatologi og psykose.

Daglig ledelse følger vanlige rutiner ved oppstart, ettårsevaluering og avslutning, herunder veiledermøter. Veiledermøter arrangeres nå også i fb.m. Oslo-seminarene.

Lærermøte: Lærermøtet ble i år avholdt 30. oktober til 1. november, som vanlig på Lysebu. Hovedfokus var "Gruppen som pedagogisk medium". Det var 22 deltagere, hvorav to nye.

6. STYRET

Styret har hatt seks møter. Det er behandlet 24 saker.

Fritak fra seminaravgift. Det har i det senere blitt mer vanlig at kandidater trekker seg etter at betingelsene for deltagelse er underskrevet. Instituttet engasjerte advokat for å se på formuleringen av "kontrakten" for å tydeliggjøre kandidatens forpliktelser.

WEB-redaksjonen. Styret fremmet overfor Generalforsamlingen å opprette en WEB-redaksjon med mandat å oppdatere og utforme hjemmesiden slik at Instituttets profil og tilbud tydeliggjøres. Redaksjonen er organisert på linje med utvalgene og har tre medlemmer.

Undervisningsleder. Undervisningsleder har søkt om to års forlengelse av sitt engasjement. Stillingen er dermed besatt frem til 1.08.2011.

Høringsuttalelser Undervisningsleder har orientert Styret om to høringsuttalelser til Helsedirektoratet (ref. pkt 16, s. 11).

Fordeling av fondsmidler. Det var fire søknader om fondsmidler som alle fikk søknaden helt eller delvis innvilget. Anne Grete Hersoug fikk kr 20.000,- til forskningsarbeid, Amalia Carli kr 20.000,- til å skrive en artikkel ev. foredrag om Buddhisme, spiritualitet og psykoterapi, Maria Gjems-Onstad og Eva-Britt Larsen kr 7.500,- hver til reisetilskudd til IFPS-konferansen i Chile.

Det ble tatt i betraktning at Instituttet i år har hatt rikelig med fondsmidler og få søkere.

Skifte av Instituttets navn. Ut fra dårlig respons fra medlemmene fremmet Styret overfor Generalforsamlingen å vedta at navnet Institutt for Psykoterapi skulle beholdes.

Daglig ledelsessituasjonen. Styret slutter seg til Evalueringsgruppens (EG) konklusjoner:

- a) Det er vesentlig at både psykolog og psykiater er representert i den daglige ledelse.
- b) Det bør være to personer i ledelsen.
- c) Den daglige ledelse bør ha daglig tilhold på Instituttet og
- d) Ledelsesoppgavene i den midlertidige ordningen med en daglig leder er tilfredsstillende ivaretatt.

Se side 13-19.

Som kjent har det vært vanskelig å besette administrativleder- stillingen. For å gjøre stillingen mer attraktiv vil Styret gjennomgå stillingsinstruksene.

Samarbeid mellom Styret og utvalgene. Instituttet har nå seks utvalg oppnevnt av Styret med vedtatt mandat. Utvalgene arbeider relativt autonomt med representant fra daglig ledelse i sekretær/ saksbehandlerfunksjon. Som ledd i samarbeidet, både rundt aktuelle saker og i forhold til utvalgenes videre arbeid, har Styret i år hatt møte med Utvalg for Etterutdanning og Litteraturutvalget.

7. UTVALG FOR KANDIDATUTDANNING.

Utvalget har hatt fire møter. Noen saker har vært behandlet utenom møtene via e-mail.

Godkjenninger. 11 medlemmer har fått godkjenning som lærerapeut, og 13 medlemmer er godkjent som veileder.

Lærerengasjement. To nye lærere er engasjert i løpet av året, fire har avsluttet sin lærergjerning etter mangeårig engasjement.

Seminarer: Det er foretatt opptak til fire innføringsseminarer og tre videregående seminarer i løpet av 2008. 1 videregående seminar i Trondheim måtte avlyses pga for liten påmelding.

Det har vært et tiltagende problem at kandidater melder seg av seminarene kort før oppstart. For å motvirke dette vil man forsøke å avholde informasjonsmøte med alle kandidater som melder seg på Innføringsseminar der innhold og rammebetingelser gjennomgås.

I utlysningen av seminarene blir det nå understreket at det er nødvendig å beherske norsk og engelsk godt for å kunne gjennomføre seminaret.

Kravet om minimum 2 års praksis fra psykisk helsevern for opptak til innføringsseminar er tillempet med formulering *bør* i utlysningsteksten. Dette er særlig for å ivareta interesserte søkere fra regionene.

Veiledning: Utvalget har arbeidet med å kvalitetssikre veiledningen som gis under seminarene. Man har ønsket å bedre kontakten med veilederne, og det er utarbeidet et skriv om Veiledning ved Institutt for Psykoterapi som er ment som en hjelp for veilederne. Skrivet vil bli distribuert til alle som har veiledningsoppgaver.

Man har i løpet av 2008 arrangert kontaktmøter med veilederne også til seminarene i Oslo, og dette vil bli fulgt opp også i årene framover.

Foreløpig vil Institutt for Psykoterapi ikke arrangere noen egen utdanning for psykoterapi-veiledere.

Reglement for lærerterapi: Utvalget har arbeidet med en omfattende redegjørelse for kravet til lærerterapi i videregående psykoterapiutdanning ved Institutt for Psykoterapi. Arbeidet med dette forventes fullført våren 2009.

Utvalg for kandidatutdanning: 1 av utvalgets medlemmer går ut etter endt funksjonstid. Nytt medlem er oppnevnt av Styret.

8. UTVALG FOR EKSTERN UNDERVISNING.

Utvalget har hatt to møter i 2008. Arbeidet i utvalget har vært konsentrert om tre hovedpunkt:

1) Dialog med Høgskolen i Sør-Trøndelag (HIST) med sikte på et undervisningstilbud basert på studiepoeng innlemmet i et planlagt mastergradstudium i psykisk helsearbeid.

2) a) Arbeid med skisse til undervisning, evt.

Balintgrupper, rettet mot almenpraktikere, b) en modell som kan bidra med psykodynamisk forståelse innenfor spesialistutdanningen i psykiatri.

3) Ha en liste over medlemmer ved Instituttet som er interessert i å undervise eksternt og som kan kontaktes etter forespørsel til Instituttet om ekstern undervisning.

Kontakten med HIST fortsetter. En har basert seg på tidligere godkjente studieplaner som Utvalget har laget. Det har også vært interesse for disse studieplanene fra andre medlemmer av Instituttet som arbeider med planlegging av undervisning lokalt.

Behovet for et tilbud om undervisning i dynamisk forståelse av terapier for almenpraktikere er et velkjent tema. Utdanningen er å finne en egnet form på et undervisningstilbud som kan passe for rammene i en slik praksis og utvalget arbeider med dette. Å finne en plass til psykodynamiske perspektiv innenfor spesialistutdanningen i psykiatri der Instituttet er en identifisert bidragsyter er også en interessant oppgave.

Foreløpig er det noen få som har meldt seg på listen som lærere for ekstern undervisning. En har forventning om at en aktivitet ut fra denne listen vil finne sin form over tid og at det er flere som kan være interesserte.

9. UTVALG FOR ETTERUTDANNING

Utvalget har hatt fem møter. Mye kontakt og planlegging foregår på mail. Arbeidet har hovedsakelig vært planlegging av møter og seminarer for 2008.

Det har vært mye kontakt med andre institusjoner. Sammen med Norsk Psykiatrisk Forening, Norsk Psykoanalytisk Forening, Avd. for personlighetspsykiatri, Ullevål universitetssykehus, Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening og Norsk Psykologforening har Instituttet arrangert et stort seminar 18. og 19. april med Glen O. Gabbard.

Man har drøftet muligheten av å starte et klinisk forum, der medlemmer av Instituttet kan legge fram og drøfte kliniske problemstillinger og kasus. Planlegging og organisering av dette forutsetter imidlertid at utvalget styrkes, f.eks i form at et underutvalg.

MEDLEMSMØTER:

Det har vært arrangert fire medlemsmøter med til dels svært godt oppmøte og gode og interessante diskusjoner:

Onsdag 16. januar	<i>Per Nerdrum:</i>	Å lære psykoanalytisk psykoterapi, drøftelser om Instituttets kjernevirksomhet.
Onsdag 2. april	<i>Marit Sæbø/Rune Johansen:</i>	Organisering av avtalepraksis
Sommermøte: 4. juni	<i>Carl Henrik Grøndahl:</i>	Kjærlighetssviket, Ibsen om oss.
Onsdag 27. august	<i>Per-Einar Binder:</i>	Oppmerksomt nærvær i møtet mellom sinn – mindfulness og psykoanalytisk psykoterapi.
Julemøte: 3. desember	<i>Benedicte Sunde:</i>	Freuds tankegods anvendt i surrealismen, med vekt på de feminine og maskuline aspekter..

SEMINARER: Det har vært arrangert to helgeseminarer dette året.

- Fredag 8./lørdag 9. februar, *Jean White:* Integration of Contemporary Theory with Analytic Practice.
- Fredag 5. september, *Sandra Buechler:* Depression and Regret in Clinicians and Their Patients
- Lørdag 6. september, *Sandra Buechler:* Emotional, and Interpersonal Aspects of Therapeutic Action.

LANGSGÅENDE SEMINAR:

Det ble fra høsten arrangert et langsgående fordypningskurs i interpersonlig og relasjonell psykoanalyse. Seminaret vil gå over fire samlinger fordelt på tre semestre og har 15 deltagere. Seminarleder Per-Einar Binder.

10. LITTERATURUTVALG

Litteraturutvalget har det løpende ansvar for oppdatering av litteraturlisten til seminarene, innkjøp av litteratur til Instituttet, samt informasjon til medlemmene om ny og anbefalt litteratur. Litteraturutvalget har hatt to ordinære møter i løpet av året. Mellom møtene har utvalget hatt løpende arbeidskontakt via e-post.

Arbeidet med oppdatering av pensumlisten ved seminarundervisningen har vært en hovedsak også i år. Dette har vært et omfattende arbeid som har gått over flere år. Utarbeidelse av obligatorisk pensum (Del A) for innføringsseminar og videregående seminar ble avsluttet i fjor. I år har arbeidet vært konsentrert om å få ferdig listen over anbefalt seminarlitteratur for øvrig (Del B). Den gamle B-listen var preget av manglende oppdatering over tid, med mye eldre litteratur som var utdatert. Samtidig inneholdt den viktig klassisk litteratur som burde beholdes. Utvalget valgte å starte fra grunnen av med å lage en helt ny liste ut fra en ny disposisjon. Utvalget har fulgt opp tilbakemeldinger fra tidligere læremøter i forhold til litteratur som ønskes inn i pensumlisten, bl.a. litteratur om drøm, terapeutisk allianse og vurdering av egnethet for terapi. Vi har også fått litteraturønsker fra kandidatene gjennom den

systematiske evalueringen. I tillegg har vi lagt vekt på oppdatert litteratur om temaene prosess og teknikk i psykoanalytisk psykoterapi, nyere psykoanalytiske perspektiv på psykiske lidelser, utviklingspsykologi, nevropsykoanalyse, psykoterapiforskning, seksualitet, kjønn og religion. Utvalget har også lagt vekt på å få inn nyere forskningslitteratur under de enkelte temaer.

En annen viktig sak har vært spørsmålet om formidling av litteratur til medlemmer og kandidater. Hvordan kan vi få en bedre og mer funksjonell bibliotekstjeneste ved Instituttet, der vi kan ta i bruk vår tids mulighet for elektronisk litteraturformidling? Etter utvalgets oppfatning vil et gruppeabonnement på PEP Web være en god og fremtidsrettet løsning til en lav pris. Gjennom dette får alle medlemmer ved Instituttet i realiteten en full online psykoanalytisk bibliotekstjeneste, pr. i dag med fulltekst tilgang og søkemulighet i 56 klassiske psykoanalytiske bøker, inkl Freuds samlede verker, og alle artikler i samtlige utgitte årganger av 26 psykoanalytiske tidsskrifter, med unntak av siste 3 år som ikke har fulltekst. I tillegg til at dette kan være en attraktiv medlemsfordel som kan motivere for medlemskap, kan det være en viktig stimulering til, og et uvurderlig hjelpemiddel i forhold til skriving, publisering, forskning, undervisning og generell faglig fordypning og oppdatering. Det kan også gjøre det mulig å bruke Instituttets hjemmeside i større grad til litteraturformidling både i seminarundervisningen og i forhold til medlemsgruppen, noe som brukere av hjemmesiden etterlyser. Utvalget har på denne bakgrunn anbefalt overfor Styret å vurdere gruppeabonnement i PEP Web.

11. FORSKNINGSUTVALGET

Forskningsutvalget (FU) har i 2008 hatt to ordinære møter.

I tillegg har det vært møter for mer spesifikk drøfting og analyse av data fra kandidatundersøkelsen om læreprosess og læringsutbytte ved utdanningen ved instituttet. FU planlegger å publisere dette i internasjonalt tidsskrift. Foreløpige funn fra undersøkelsen ble lagt frem og drøftet på Instituttets medlemsmøte i januar.

FU holdt i mars fordypningsseminar i forskning for tre videregående seminarer.

Forskning/kvalitetssikring-seminaret som startet i 2007 er avsluttet med tre samlinger i 2008. Data fra deltakernes egne terapier ble samlet, analysert og brukt i undervisningen på seminaret.

Forskningsutvalget har i samarbeid med daglig ledelse utarbeidet en grundig og kritisk høringsuttalelse til Helsedirektoratets Høringsutkast om Nasjonale retningslinjer for behandling av depresjon i primær- og spesialisthelsestjenesten. Uttalelsen er trykket i Bulletinen.

12. INFORMASJONSBULLETTINEN

Bulletinen har også i år kommet ut med tre nummer. Bulletinen sendes til medlemmer og kandidater og bringer informasjon om aktiviteten ved Instituttet, faglige bidrag fra medlemmene samt informasjon om relevante kurs og konferanser. Utvalg for etterutdanning og Forskningsutvalget har faste spalter med informasjon om virksomheten i de respektive utvalg. I 2008 har vi hatt hovedinnlegg med følgende tema:

- Innføringsseminaret – ønsker og forventninger ved oppstart,
- Indre frihet i analytisk arbeid med drøm,
- Drømmens plass i psykoterapiutdanningen – pedagogiske og kliniske betraktninger,
- Veiledningens plass i undervisningen,
- Quo vadis – Institutt for Psykoterapi og
- Hva er oppmerksomt nærvær (mindfulness).

- Organisering av avtalepraksis – tilgjengelighet, ventelister, samarbeid
- Kommentarer til høringsutkast vedr ” Nasjonale retningslinjer for behandling av depresjon i primær- og spesialisthelsetjenesten ”.

I tillegg har det vært fyldige referater fra seminarer med bl.a. :

- Glen O. Gabbard
- Sandra Buechler
- Jean White

13. HJEMMESIDEN

Institutt for Psykoterapi har egen hjemmeside – www.instpsyk.no. Her presenteres informasjon om Instituttet og dets virksomhet. Siden har viktige linker til andre nettsteder. Lærere har eget diskusjonsforum og legger ut litteratur som brukes på den enkelte lærers seminar. Siden er delt i en medlemsdel (som en må ha passord for å komme inn på), og en åpen del. Hjemmesiden gir mulighet til å få tak i faglitteratur, ved informasjon om bibliotek-tjenesten ved Psykoanalytisk Institutt, artikkeltjenesten ved Institutt for Psykoterapi, samt linker til www.helsebiblioteket.no (Sosial- og helsedirektoratprosjekt) og www.psykoterapiforum.no. Hjemmesiden er svært mye brukt og er hovedinngangsporten for publikums kontakt med Instituttet. Det har av Årsmøtet blitt opprettet en webredaksjon med hovedformål å redesigne sidene, gjennomføre brukerundersøkelser, samt kontinuerlig å oppdatere sidene. Brukerundersøkelsen har gitt verdifull informasjon fra de ulike målgruppene.

14. DE REGIONALE GRUPPENE.

Kontaktmøte med representanter for lokalgruppene ble holdt 12.03.08.

Tilstede var representanter fra Midt-Norge, Møre og Romsdal, Stavanger, Hedmark/Oppland og Vestfold samt styreleder, nestleder og undervisningsleder. De lokale representanter orienterte om medlemsaktivitet og seminarønsker i sin region. Undervisningsleder orienterte om planlagte seminarer og om Instituttets tilbud til veiledere og intensjonen om å integrere veilederne mer forpliktende til seminarvirksomheten. Det ble også orientert om medlemsseminarer arrangert av Utvalg for Etterutdanning, med spesiell oppfordring til medlemmer fra distriktene om å delta. Det ble også minnet om muligheten til å søke økonomisk støtte fra Instituttet til lokale seminarer.

Videre ble det oppfordret til at medlemmer fra regionene melder seg som foredragsholdere til undervisningsoppdrag i regi av Utvalg for ekstern undervisning.

Årsmeldinger fra regionale grupper

Nordnorsk psykoterapiforum, avdeling Troms har møter ca hver sjettede uke med kasusfremleggelse og orienteringssaker. Det har vært godt oppmøte. Gruppen har fått fem nye medlemmer, hvilket har virket ansporende og inspirerende. Det har også i år, i samarbeid med Fag- og utviklingsavdelingen på UNN, vært arrangert et dagsseminar. Jon Sletvold holdt en forelesning som var åpen for alle ansatte på Åsgård og godt besøkt. Om kvelden holdt han en lukket forelesning for medlemmene av forumene i Nordland og Troms. Kontaktperson er *Stig Olaussen*, Rigmor Moelv vara.

Nordnorsk Psykoterapiforum, avd. Nordland. Minimal møtevirksomhet pga lange avstander for to av fem medlemmer. Gruppen har et nært samarbeid med Tromsøgruppen og møtes der to ganger i året. Det har vært planer om et seminar men dette er blitt utsatt. Kontaktperson er *Grazyna Banach*, og Mildrid Valvik vara.

Psykoterapiforum Midt-Norge har hatt seks møter med vekselvis kasusfremlegg og litteratordiskusjon (tre til fem fremmøtte). 30. mai ble det holdt et heldagsseminar for psykologer og

leger i regionen med Irene Matthis for foreleste om Relasjoner, psyke og soma i psykoterapeutisk perspektiv. Det var 47 fremmøtte.

Kontaktperson er *Rønnaug Leland*, Ola Røstum vara.

Møre og Romsdal Psykoterapiforum har hatt fem møter med fire til sju fremmøtte. Innholdet er todelt: Aktuelle fagpolitiske tema og faglige innlegg i form av kasus eller gjennomgang av artikler, bøker og lignende. Et heldagsseminar med S. Varvin "Kognitiv og emisjonelle senfølger av traumatisering – implikasjoner for behandling, 39 deltagere og god tilbakemelding.

Kontaktperson er *Magne Kvamme*, Asle Rypdal vara.

Vestfoldgruppa. Det er kun fem medlemmer som har hatt et fallende interesse og blitt enig om å redusere møtevirksomheten inntil videre. Man håper på flere medlemmer etter et ev. videregående seminar i regionen.

Kontaktperson er *Jan Kåre Fekene*.

Rogaland: Gruppen har 22 medlemmer som har hatt fire møter. Fremmøtet har vært rimelig godt. En problemstilling som gjør seg gjeldende er at enkelte nye medlemmer fortsatt går i læreterapi hos andre medlemmer. På møtene er det dels tatt opp aktuelle organisatoriske problemstillinger og dels et faglig program ved fremleggelse av teoretiske stoff og/eller kasusfremleggelse.

Kontaktperson er *Olaf Rørosgaard*, Marte Horneland vara.

Hordaland: Gruppen har bestått av seks personer som har møttes ni ganger. Faglitteratur er felles inngangsport. Det blir også drøftet ulike sider ved behandlingsrollen i offentlig og privat virksomhet, utfordringer den møter og kliniske metodespørsmål. Gruppen sammen med Institutt for Gruppeanalyse planlegger et større seminar i 2009 med Erik Craig.

Kontaktperson er *Rune Sømme*, Kjersti Gundersen vara.

Agder: Gruppen møtes regelmessig hvert kvartal pluss et sommermøte med mer sosial karakter. Det har også vært et seminar med Petter Knutsen som foreleser, Den praktiske utøvelse av psykoanalytisk psykoterapi. 40 leger og psykologer fra begge Agder-fylkene møtte.

Kontaktperson er *Steinar Jørgensen*, Agneta Lølandsmo vara.

Hedmark/Oppland: Gruppen har hatt fem møter med variert oppmøte (tre til fem). Tema for møtene er ulike kasus, temadiskusjon vedr. psykoterapiveiledningens rammer, taushetens betydning i psykoterapi samt mentalisering.

Kontaktperson er *Sten Owe Rune Hanssen*.

15. INTERNASJONALE ORGANISASJONER.

IFPS (International Federation of Psychoanalytic Societies)

IFPS Eksekutivkomite.

Eksekutivkomiteen er IFPS' styre. Frem til 20. oktober var Sonia Gojman de Millan IFPS Generalsekretær og Carola Mann visegeneralsekretær. De har ledet IFPS siden år 2000. Fra 20. oktober er Agnar Berle (Norge) ny Generalsekretær og Valerie Tate Angel visegeneralsekretær. Begge valgt for en 4 års periode. Eksekutivkomiteen består nå av Agnar Berle (Norge), Valerie Tate Angel (USA) Carola Mann (USA) Michael Ermann (Tyskland) Juan Flores (Chile) Miguel Angel Gonzalez (Spania) Klaus Hoffmann (Sveits) Javert Rodrigues (Brasil)

IFPS' økonomi har som vanlig vært sentralt i Eksekutivkomiteens arbeid. Etter en relativt liten oppjustering av medlemskontingenten har imidlertid tappingen av de økonomiske reserver stoppet opp. Driften av Federasjonens tidsskrift har vært årsaken til mange års økonomiske underskudd, samt motstand mot økning av kontingenten som fremdeles er svært lav.

Imidlertid synes det som om noe av denne motstand har avtatt. Det skal også anføres at to av Instituttets medlemmer nå er medlemmer av tidsskriftets redaksjon. Det er også fremforhandlet en svært gunstig avtale med Taylor & Francis som er tidsskriftets utgiver. Det betyr at alle som har en e-post adresse vil kunne få den elektroniske utgaven av tidsskriftet direkte til sin adresse og dessuten tilbudt papirutgaven til en meget lav pris.

Eksekutivkomiteen har i løpet av året mottatt flere henvendelser fra organisasjoner som har uttrykt ønske om medlemskap. En henvendelse er avslått, en er anbefalt godtatt; Kaunas Society for the Study of Psychoanalysis and Psychotherapy som holder til i Litauen, ble i oktober av delegatforsamlingen akseptert som fullt medlem av IFPS. Instituttet har vært fadder for denne foreningen gjennom flere år. To argentinske foreninger har henvendt seg, og en avventer formelle søknader fra dem.

Internettadresse: www.ifp-s.org

EFPP (European Federation of Psychoanalytic Psychotherapy in the public sector).

EFPP organiserte ingen konferanser i 2008. Den tradisjonelle Syros workshop fant sted i mai og hadde sitt 10 års jubileum. Executiv committee hadde to møter, et av de fant sted i Kroatia som ønsker å søke om observatør status og senere medlemskap. Forberedelser til delegatmøte og konferanser som vil finne sted i 2009 var sentrale temaer for ledelsen.

De fleste medlemsland i EFPP har sine medlemsforeninger der også lokale EFPP- møter arrangeres for å diskutere aktuelle faglige og fagpolitiske saker. I og med at vi ikke har en medlemsforening er ikke slike møter blitt arrangert her.

Internettadresse: www.efpp.org

16. SAMARBEID MED HELSEDIREKTORATET.

Undervisningsleder og sekretær var på Sosial- og Helsedirektoratets møte med representanter for utdanningsinstitusjoner som driver etter- og videreutdanning i psykisk helse. Møtet fant sted 05.02.08. Vår utdannings innhold, intensjon og deltakerantall ble presentert.

Distriktsprofilen og legers psykoterapiveilederutdanning ble spesielt fremhevet samtidig som det ble argumentert for et psykodynamisk behandlingstilbud til befolkningen ut fra ny forskningsdokumentasjon.

Viktigheten av å bruke et utvidet evidensbegrep ble understreket av flere av de tilstedeværende representanter.

SHDir ønsker årlig rapportering over utdanningsinstitusjonenes aktivitet. Forslag til rapporteringsskjema ble presentert og modifisert.

SHDir er i gang med utarbeiding av prosedyrer for evaluering av utdanningsinstitusjonenes virksomhet. Brukertilfredshet, dokumentasjon av kandidatens læringsutbytte og implementering av kunnskap i klinisk virksomhet blir sentralt i evalueringen.

Utover dette har undervisningsleder hatt kontakt med Sosial- og Helsedirektoratet i forbindelse med at vi er blitt kjent med foreliggende høringsutkast omkring Retningslinjer for prioritering i psykisk helsevern og Retningslinjer for behandling av depresjon i primær og spesialisthelsetjenesten. Vi har reagert på at retningslinjene har en utpreget biologisk og kognitiv vektning og at Institutt for Psykoterapi ikke er oppnevnt som høringsinstans.

Henvendelsene er blitt positivt mottatt. Vi har sendt uttalelser til begge utkast, som blant annet inneholder oppdatert dokumentasjon av effekt av psykodynamisk langtidsterapi.

17. KANDIDATMEDLEMSMØTE

Kandidatmedlemsmøtet ble gjennomført samme dag som Generalforsamlingen. Fire kandidater møtte, og en ny ble valgt.

18. SAMARBEID MED NORSK PSYKOANALYTISK FORENING.

Det har vært et samarbeidsmøte mellom de to instituttene vedr. midler fra Tilskuddsordningen. Videre har de to instituttene samarbeidet omkring Fordypningsprogrammet for psykologer (nevnt under). UE har samarbeidet med Psykoanalytisk Forening omkring enkelte arrangementer og har ønske om å gjøre dette videre. Det har også vært noe samarbeid omkring høringsuttalelser til Helsedirektoratet.

Sekretærene på de to Instituttene har et nært og godt samarbeid. Særlig med Fordypningsseminaret for psykologer og ikke minst når det gjelder det administrative arbeid rundt Gabbardseminaret.

19. PSYKOLOGUTDANNINGEN

Norsk Psykoanalytisk Institutt og Institutt for Psykoterapi arrangerer sammen et Psykodynamisk fordypningsprogram i klinisk voksenpsykologi, godkjent av Norsk Psykologforening. Vi er nå i gang med kull nummer to, der 20 psykologer deltar.

Vi har så langt ikke sett negative konsekvenser for læringsmiljøet i våre innføringsseminar som følge av dette tilbudet. Det ser ut som om kurset virker rekrutterende til videre utdanning både hos oss og ved Psykoanalytisk Institutt.

20. MØTE MED PSYKOTERAPIUTVALGET I LEGEFORENINGEN

Undervisningsleder var på det årlige møtet mellom utdanningsinstituttene og Psykoterapiutvalget i Legeforeningen 15.05.08.

Representanter for Norsk Psykoanalytisk Institutt, Institutt for Gruppeanalyse, Nasjonalt Institutt for Kognitiv Terapi og Institutt for Psykoterapi var tilstede. Det ble redegjort for rekruttering til de ulike institutter. Det nye kravet om tre års psykoterapiveiledning for å bli godkjent spesialist i psykiatri trådte i kraft 01.01.08, og det er noe spenning knyttet til hvordan kandidatene legger opp sine løp. Muligens kan det bli nødvendig å legge noen føringer i forhold til dette.

Det skal utarbeides ny målbeskrivelse for psykiatriutdanningen, og det er en viktig oppgave å vektlegge psykoterapi. Instituttene inviteres til å formidle betydningen av psykoterapi på "Psykiatriveka" i mars 09. Muligheten for en felles utdanning i veiledningspedagogikk ble diskutert, men intet konkret ble bestemt.

Spørsmål knyttet til godkjenning av kandidater med utenlandsk psykoterapiutdanning er et økende problem, og legeforeningen ønsker samarbeid med instituttene rundt vurdering av kompetanse.

Helsedirektoratets høringsutkast vedr retningslinjer for prioritering i psykisk helsevern ble diskutert, og viktigheten av at utdanningsinstituttene følger med og melder seg på høringslisten presisert.

21. SAMARBEID MELLOM INSTITUTTET OG LEIETAKERNE I NYDALSVEIEN

Vi har dette året funnet det nyttig å styrke forbindelsen mellom Instituttet som organisasjon og gruppen av medlemmer i avtalepraksis som leier kontor i våre lokaler.

Dette både for å opprettholde referanse til klinisk virksomhet og for sammen å markere helsepolitiske holdninger overfor myndighetene.

I en tid der helsemyndighetene ønsker øket styring over avtalespesialisters virksomhet og samtidig, ut fra foreliggende høringsutkast, i begrenset grad verdsetter vårt behandlingsperspektiv, mener vi dette samarbeidet er viktig.

Vi har avsatt en time pr uke til diskusjon av fagpolitiske og kliniske problemstillinger. Vi har også i Instituttets regi tatt kontakt med fastleger i nærområder for å utrede samarbeidsbehov og planlegge tilbud og samarbeidsrutiner.

Oslo, 4.02.09

Astrid Nøklebye Heiberg
Styreleder

Tove Kjersti Kjølseth
Undervisningsleder

Torbjørn Alme
Nestleder

Inger Johanna Friis
Styremedlem

Rune Johansen
Styremedlem

Marit Haave
Styremedlem

Asgeir Medhus
Varamedlem

Mona Semb
Varamedlem

Dag Hanoa
Kandidatrepresentant

Anne Cath Aslaksen
Kandidatrepresentant

STYRINGSFORMEN VED INSTITUTT FOR PSYKOTERAPI

Rapport fra Evalueringsgruppe bestående av Inger Anita Brynestad, Kjell Petter Bøggwald og Tormod Knutsen.

1. Evalueringsgruppens arbeidsmetode:

Evalueringsgruppen (EG) har i sitt arbeid benyttet følgende arbeidsmetoder:

1. Drøftelser i EG av spørsmålene som inngår i mandatet for arbeidet.

2. Innhenting av informasjon om hvordan ledelsesfunksjoner gjennom historien har vært ivaretatt ved Instituttet. Herunder innhenting og drøftelser av ulike relevante vedtekter og annet skriftlig materiale som omhandler Instituttets styringsform.
3. Skriftlig henvendelse til en rekke sentrale personer blant Instituttets medlemmer og oppfølgende intervju av disse.

Ved utvelgelse av ”sentrale personer” som EG ville rådføre seg med, ble det lagt vekt på et bredt utvalg av personer som enten hadde arbeidet i den daglige ledelsen eller som har jobbet tett opp mot den daglige ledelsen i egenskap av å ha verv som utvalgsleder/styreleder. Vi inkluderte også Instituttets sekretær og nåværende administrativ leder/undervisningsleder, men valgte ikke å intervju noen av det nåværende Styrets medlemmer. Vi har heller ikke sett det som vår oppgave å intervju utvalg direkte underlagt Generalforsamlingen (Etikkutvalg og Valgkomite), da disse ikke er involvert i den daglige driften av Instituttet. I alt rådførte EG seg med 12 eksterne sentrale personer ved Instituttet, fire av disse var medlemmer som bor utenfor Oslo/Akershus. Seks av de som ble intervjuet har selv erfaring fra den daglige ledelse ved Instituttet. Alle ble presentert spørsmål som var formulert nært opp til ordlyden i EGs mandat (se nedenunder). I tillegg til de fire standardiserte spørsmålene, ble det åpnet for at de skulle komme med kommentarer og evt. endringsforslag til Instituttets styringsform. Siden de skulle gi sin vurdering av hvordan den midlertidige ordningen for daglig ledelse hadde fungert siden 1.12.2007, valgt vi å foreta intervjuene så nært opp til fristen for å avgi rapporten som mulig, dvs. informasjonen ble i hovedsak innhentet i november/desember 2008. Respondentene ble lovet anonymitet.

Selv om dette ikke er presisert, oppfatter EG at det ligger implisitt at det som i mandatet omtales som ”ledelsen” er identisk med det som vedtektene benevner som ”daglig ledelse”, altså de to åremålsstillingene, som det er kun medlemmer av Instituttet som ha inneha.

2. Den historiske utviklingen med betydning for ledelsesproblematikken.

Det vises til den historiske oversikten i vedlegget. Basert på denne har Evalueringsgruppen funnet følgende hovedtendenser med betydning for ledelsesproblematikken:

1. Det har vært lagt stor vekt på at både leger og psykologer er representert i ledelsen av Instituttet, og at kontakt med de respektive fagforeninger er av uvurderlig betydning.
2. Instituttet har en tradisjon med en teoretisk / klinisk pluralitet, noe man har ment blir best ivaretatt av at flere personer er i den daglige ledelse.
3. En løpende dialog mellom de daglige ledere har blitt oppfattet som helt sentral for at organisasjonen skal fungere.

3. Resultat av skriftlige svar og oppfølgende intervjuer

Som nevnt under pkt. 1 ønsket EG å få synspunktene til sentrale personer ved Instituttet omkring de spørsmål EG var blitt bedt om å uttale seg om. Dette gjorde vi ved å legge spørsmålene nært opp til ordlyden i mandatet for gruppen. Under er en oppsummering av hva de 12 svarte på de fire spørsmålene. I vedlegget finnes utfyllende svar.

Spørsmål 1: Mener du at det er vesentlig at både psykolog og psykiater er representert i den daglige ledelsen av Instituttet?

Sammenfatning av svarene:

Alle unntatt to av de tolv respondentene synes å foretrekke at begge yrkesgrupper er representert i daglig ledelse. Den ene av disse to forutsetter at begge yrkesgrupper er representert i vervet som styreleder og daglig leder, og forutsetter også at Styret har en mer aktiv deltagelse i den daglige drift enn det som har vært vanlig ved Instituttet. De resterende ti respondentene mener prinsipielt at begge yrkesgrupper bør være med i daglig ledelse og begrunner dette blant annet slik:

- Lettere å opprettholde god kontakt med yrkesforeninger og bevilgende myndigheter
- Viktig for rekruttering fra begge yrkesgrupper til seminarene / utdanningen
- Viktig for at medlemmer og kandidater skal kunne identifisere seg med Instituttet

Spørsmål 2: Mener du at det bør være en eller to personer i ledelsen?

Sammenfatning av svarene:

To respondenter var noe usikker på om det var nødvendig med to i den daglige ledelsen. Det store flertallet var klar på at dette var ønskelig. Begrunnelse var blant annet:

- Viktig for større kontaktflate mot medlemmer, yrkesforeninger og bevilgende myndigheter
- Viktig for felles refleksjon og diskusjon av løpende saker
- Viktig for at ikke Instituttets drift skal være for sårbar ved evt. sykdom og lignende.

Spørsmål 3: Mener du at det er viktig at ledelsen har daglig tilhold på Instituttet?

Sammenfatning av svarene:

Alle respondentene synes å mene at i alle fall én av to i den daglige ledelse bør ha daglig tilhold på Instituttet. Derimot mente flertallet at burde fungere greit at den andre hadde sitt daglige arbeid utenfor Instituttet. Forutsetninger for dette skulle fungere var fleksibilitet, forutsigbarhet i kontakten med Instituttet og bruk av moderne teknologi for kommunikasjon. Noen syntes imidlertid at det var viktig at begge hadde sitt daglige tilhold på Instituttet.

Spørsmål 4: Fra og med den 1.12.2007 overtok undervisningsleder inntil videre også administrativ leders oppgaver. Gi din vurdering av hvordan ledelsesoppgavene blir ivaretatt ved den midlertidige ordningen.

Sammenfatning av svarene:

Noen synes de har dårlig grunnlag for å besvare dette spørsmålet. Men blant dem som uttaler seg er det stor enighet om at nåværende daglig leder gjør en betydelig jobb, og at hun har god støtte i sekretærens erfaring og effektivitet. Samtidig kommer det frem motargumenter (fra omtrent halvparten av respondentene) mot å forlenge den midlertidige ordningen. Motargumentene er blant annet at det går ut over strategisk arbeid, den langsiktig planleggingen, en aktiv markedsføring av Instituttet og en tydeligere økonomistyring. Flere nevner også at det ikke er riktig å basere seg på at en daglig leder skal ha så mange arbeidsoppgaver som nå. En respondent mener at den midlertidige modellen i for stor grad baserer seg på et betydelig ulønnet arbeid av utvalgene.

4. Våre konklusjoner

Evalueringsgruppen har i sitt arbeid kommet til følgende konklusjoner og anbefalinger:

4.1 EG mener det er vesentlig at både psykolog og psykiater er representert i den daglige ledelse.

Begrunnelsen er at det er vesentlig at Instituttet er i stand til å opprettholde en god kontakt med begge yrkesgruppers respektive foreninger, og med begge gruppers universitets- og videreutdanning. Det ansees også som viktig i forhold til rekruttering innen begge grupper, og for begge gruppers identifisering med Instituttet. Institutt for Psykoterapi er her på mange måter i en særstilling, ved at det helt fra starten har hatt en bred representasjon fra begge faggrupper. I forhold til bevilgende myndigheter ser vi det også som vesentlig at begge yrkesgrupper er representert. I perioder har det vært av spesiell betydning at psykiater har vært del av daglig ledelse, da noe av begrunnelsen for statlig tilskudd har vært utdanning av psykoterapiveiledere knyttet til spesialitet i psykiatri. De siste årene har det vært av betydning at det har vært psykolog representert i ledelsen, da Instituttet har vært sentralt i psykologenes spesialistutdanning. I tillegg vil EG minne om at dette punktet er sentralt i Instituttets vedtekter.

4.2 EG mener det bør være to personer i ledelsen av Instituttet.

I tillegg til momenter nevnt i pkt 1, mener vi dette er viktig for å oppnå en større kontaktflate både utad i forhold til myndigheter, yrkesforeninger og andre samarbeidspartnere, men også innad i forhold til medlemmer og kandidater. Det vurderes som viktig å ha mulighet til diskusjon og refleksjon rundt løpende saker, og det vurderes som viktig at ledelsesfunksjonen blir mindre sårbar. Under dette punkt er det rimelig å nevne at det i drøftelser både internt i gruppen og med det nevnte utvalg av sentrale medlemmer, er fremkommet synspunkter på at de to stillingsinstrukser bør modifiseres i retning av større side-stilthet av de to lederstillinger. Dette antas å ha betydning for rekruttering, kanskje særlig til stilling som Administrativ leder, og vil dessuten være viktig i forhold ledernes mulighet til å være samkjørte og til å vikariere for hverandre.

4.3 EG mener den daglige ledelse bør ha daglig tilhold på Instituttet.

Ideelt sett bør begge ledere ha tilhold på Instituttet, men her mener vi at det med dagens tilgang på kommunikasjonsmedier også bør la seg gjøre at en av lederne til daglig har tilhold annet sted, men med fast kontortid på Instituttet f.eks. minst en dag pr.uke, og ellers kunne ha en løpende daglig dialog når dette trengs. Dette vil la seg gjøre på den enkleste måten ved daglig tilstedeværelse, der man treffes utenom formelle møter. I motsatt fall kreves det fleksibilitet fra alle hold og endringer av de løpende rutiner

4.4 EG mener at ledelsesoppgavene i den midlertidige ordningen med en daglig leder er tilfredsstillende ivaretatt.

Så langt EG har kunnet bringe på det rene, er det tilfredshet med måten ledelsesoppgavene har vært ivaretatt på når det gjelder utdanningsfunksjonene. Den midlertidige ordningen anbefales imidlertid ikke kontinuert, da en antar at det på sikt vil være en for sårbar modell, og en antar at mer langsiktig, strategisk tenkning og arbeid vil kunne bli skadelidende. For øvrig vises til ovenstående punkter.

Vedlegg til "Rapport fra Evalueringsgruppen"

1. Oppnevning

I brev til deltakerne i Evalueringsgruppen heter det:

"Kjære dere i Evalueringsgruppen.

Nedenfor hitsettes fra Styrets referat av 5.12.07.

Oppnevning av evalueringsutvalg:

I henhold til fullmakt gitt av styrets arbeidsutvalg den 21.11.07 oppnevnes følgende personer til å delta i evalueringsgruppen av midlertidig styringsform:

Tormod Knutsen
Inger Anita Brynstad
Kjell-Petter Bøgwald.

Mandat for gruppen som skal evaluere styringsformen ved Institutt for psykoterapi

Fra og med den 1.12.07 overtar undervisningsleder inntil videre også administrativ leders oppgaver. Administrativ leders ansvarsområde fremgår av vedlagte instruks.

Evalueringsgruppens oppgave vil være å

- gi en kortfattet oversikt over utviklingen av ledelse innen instituttet
- gi en vurdering av hvorvidt det er vesentlig at både psykolog og psykiater er representert i ledelsen
- gi en vurdering av hvorvidt det bør være en eller to personer i ledelsen
- gi en vurdering av hvorvidt ledelsen skal ha daglig tilhold på Instituttet
- gi en vurdering av hvordan ledelsesoppgavene blir ivaretatt ved den midlertidige ordningen

Evalueringsgruppen må følge utviklingen gjennom et år og deretter fremlegge rapport for styret, innen 1.01.2009. Gruppen bør rådføre seg med utvalgsledere og andre sentrale personer blant instituttets medlemmer.

Styret setter stor pris på at dere påtar dere denne oppgaven. Hvis det er behov for drøftelser ber vi om at dette blir gjort i løpet av denne uken."

2. Den historiske utviklingen med betydning for ledelsesproblematikken.

Denne fremstillingen er basert på flere kilder, bl.a.:

- "Institutt for psykoterapi 1962 – 1992" v/ Kari Holm og Egil Hundevadt, (Rødt hefte)
- "Utviklingen av psykoterapiutdannelsen i Norge (Einar Johnsen og Steinar Lorentzen)

- Organisasjonsplan for Institutt for psykoterapi, trinn I + II +III (1996, 1997, 1998)
- Gjeldende vedtekter og forskrifter for Institutt for psykoterapi

Institutt for psykoterapi ble dannet i 1962 av tre kandidater ved Norsk psykoanalytisk forening som hadde avbrutt sin utdanning der. Dette var til dels grunnet i en frustrasjon over utviklingen innen Norsk psykoanalytisk forening, ved at det teoretiske tilnærmingen var preget av en sterk ego- og driftspsykologisk tenkning. I tillegg var det et behov – mente de tre – for et institutt som kunne utdanne kandidater til å drive psykoterapi ved alvorligere psykiske lidelser – som man møtte på de psykiatriske institusjonene - enn det som da var praksis med den ”klassiske psykoanalysen”. De tre var inspirert av neo-freudianske, reichianske jungianske, eksistensialistiske, og interpersonlige ideer, og som de mente var et bredere grunnlag for den utvidete psykoterapipraksis enn den freudianske libido-teorien. Noe senere ble inspirasjon også hentet fra den britiske objektrelasjonsskolen – særlig ”intermediærgruppen”. I tillegg må man anta at personlige forhold spilte en viss rolle – slik det ofte er ved splittelser og avskallinger i organisasjoner.

Målsettingen med Instituttet ble fra begynnelsen av formulert slik: ”Søke å fremme organisering, undervisning og forskning innen området psykodynamisk orientert psykoterapi, psykoanalyse og dybdepsykologi, samt å skape et faglig miljø og høyne det faglige nivå hos leger og psykologer som arbeider og tar sikte på å arbeide psykoterapeutisk med voksne og ungdom. Instituttet vil i sitt arbeid søke å være i overensstemmelse med de retningslinjer som i dag håndheves av de faglige yrkesorganisasjoner som eksisterer innen dette området.” Samarbeidet med legenes og psykologenes organisasjoner ble av stor viktighet for Instituttet fra starten av, og idéen ble støttet både av Norsk psykiatrisk forening og Norsk psykologforening. Disse to foreningene var også frem til 1974 representert i instituttets styre.

Medlemskap i Instituttet var personlig, og i begynnelsen var det få formelle krav til utdanning. Etter at Instituttet i 1977 ble medlem av IFPS måtte dette endres, og medlemskap forutsatte gjennomføring av Instituttets egen (videregående) utdanning. Imidlertid kunne også ”tilsvarende” utdanning ved andre institutter godkjennes. I praksis er utdanning ved Norsk psykoanalytisk blitt likestilt med vår egen utdanning, slik at mange er medlemmer både ved NPI og IFP. Flere har også full utdanning ved begge instituttene. Dette har muliggjort et nært samarbeid mellom disse to instituttene, både administrativt og faglig.

Derimot har Reich-tradisjonen i liten grad hatt innvirkning på utviklingen ved IFP de senere årene, særlig etter etableringen av Forum for karakteranalytisk vegetoterapi (1972) og Karakteranalytisk Institutt (1999). Samtidig er det grunn til å merke seg at en av de tre grunnleggerne for IFP (Einar Dannevig) i mange år hadde nær tilknytning til denne bevegelsen. De eksistensialistiske og jungianske strømningene har hatt liten innvirkning på utviklingen av instituttets faglige program.

Forholdet leger / psykologer

Ved Institutt for psykoterapi har samarbeidet mellom leger og psykologer vært en selvfølge fra begynnelsen av, men man har vært opptatt av å forebygge uheldige misstemninger ved å innføre delt lederskap i Vedtektene. Spørsmålet om å slippe til andre yrkesgrupper (prester, sosionomer, sykepleiere, filosofer etc.) har ikke vært noe aktuelt tema de senere årene. Også på seminarerne har det vært mye fokus på å forebygge spenninger mellom yrkesgruppene gjennom pedagogiske tiltak (fokus på klinisk arbeid). Kandidatene lærer seg å samarbeide og respektere hverandres synspunkter. Etter hvert går ikke skillet så mye mellom yrkesgrupperingene, men heller mellom terapeutisk stil og orientering.

I de siste årene har Instituttet arbeidet mye med å få i stand og gjennomføre obligatorisk spesialistkurs for psykologer, og på denne måten er også nært knyttet opp til utdanningen av kliniske psykologer.

Forholdet til myndighetene

Instituttet var først ledet av et styre hvor det daglige lederansvaret ble fordelt mellom de sentrale styremedlemmer. Etter hvert tvang det seg frem en annerledes organisering. Dette hang sammen med bl.a. økonomiske forpliktelser. I flere perioder (60- og 70-tallet) sto instituttet i fare for å bli nedlagt. Instituttets økonomi ble satt i system på den måten av utdanning ved instituttet ble knyttet opp til veileder (i psykoterapi)-utdannelsen i Legeforeningen. Dette skjedde etter det s.k. Klekken-seminaret, med påfølgende forpliktende vedtak i Norsk psykiatrisk forening i 1969 (at den psykodynamiske forståelsen skulle være grunnsynet i psykoterapiutdannelsen), og Den norske legefornig i 1977 (retningslinjer for godkjenning av veiledere i psykoterapi). Dermed ble psykoterapiutdanning et anliggende for helsemyndighetene (plikt til å sørge for denne utdannelsen, slik at psykiaterutdanningen kunne gjennomføres over hele landet), og dette ga mulighet til bedre økonomiske rammevilkår. I forbindelse med at adgangen til å etablere praksis ble regulert (1984) ved innføring av driftstilskudd, fikk Instituttet – i samarbeid med Norsk psykoanalytisk institutt – innført ordningen med driftstilskuddserstatning for kandidater i videregående psykoterapiutdanning (Tilskuddsordningen). Dette var et

banebrytende arbeid som har muliggjort utviklingen i disse årene etterpå ved begge instituttene (Norsk psykoanalytisk institutt og Institutt for psykoterapi). I tillegg ble det etter mye kontakt med de politiske myndigheter, oppnådd at de to instituttene skulle få direkte statsstøtte til driften. Grunnlagt for disse internasjonalt sett lukrative ordningene har vært de grep som er foretatt for å knytte utdanningen til psykiaterutdanningen. Sentrale personer som muliggjorde dette var stortingsrepresentant (og overlege ved Sanderud sykehus) Christian Erlandsen (nestleder i sosialkomiteen) og Astrid Nøkleby Heiberg, statssekretær i Sosialdepartementet..

Veiledere i psykoterapi

Etter Klekken-seminaret fikk Instituttet i praksis ansvaret for å drive psykoterapiutdanning som grunnlag for veilederkompetanse i psykoterapi. På denne måten ble Instituttets eksistensberettigelse knyttet til ordningen. Denne ordningen er under endring. Den obligatoriske veiledningen var først et år (35 timer). Det ble lagt vekt på psykiaterarbeid med "egnede" pasienter. Veiledningen burde ikke starte før legene hadde arbeidet minst et år i klinikk. For mange sykehus utenom de store byene var dette et stort problem, og mange steder ble dette løst ved at psykologer fikk dispensasjon til å drive denne veiledningen overfor assistentlegene. Alternativt fikk man ordningen med tilreisende veiledere. Etter hvert har målsettingen med denne veiledningen blitt fokusert omkring lege-pasient-forholdet, mens den psykiaterarbeid "biten" er nå kommet inn i form av det tredje veiledningsåret. Men det er ny diskusjon omkring den psykodynamiske veiledningens særstilling i forhold til utdanningen av psykiatere. Nylig har det fra kognitivt hold kommet et fremstøt om hvorfor ikke alle tre årene kan forestås av veiledere innen den retningen. Dette betyr at ledelsen ved Institutt for psykoterapi hele tiden må være fokusert i forhold til utviklingen innen Legeforeningen (Psykiatrisk forening, Psykoterapiutvalget). Den samme utviklingen ses også innen psykologforeningen, hvor alle andre retninger ser ut til å gripe om seg.

Styret – Daglig ledelse

De endrete driftsbetingelser førte til en kraftig vekst av utdanningsvirksomheten ved Instituttet, både i Oslo og andre steder i landet. Dette krevde en helt annen arbeidsinnsats for å sikre en tilfredsstillende faglig og administrativ oppfølging. I 1987 ble Instituttets vedtekter endret slik at det ble et tydelig skille mellom Styret og daglig ledelse. Daglig ledelse ble ansatt i åremålstillinger. Styret skulle stå for de langsiktige og strategiske beslutninger, mens Daglig ledelse skulle bestå av to personer i deltidsstillinger med særlig ansvar å forestå den daglige administrasjon og oppfølging av utdanningsvirksomheten ved Instituttet. De to daglige ledere – en lege og en psykolog – var prinsipielt likestilte. Daglig ledelse hadde mange oppgaver, som i dag er en del av både utvalgenes og Styrets beslutningsområde. I tillegg til Daglig ledelse fikk Instituttet økonomi til å ansette en heltids sekretær.

I forbindelse med utskifting av daglig ledelse og også den gang rekrutteringsproblemer, ble det i 1994 vedtatt en prøveordning, slik at daglig ledelse skulle ha hvert sitt ansvarsområde (hhv. Undervisningsleder og Administrativ leder).

Endringsprosessen til den nåværende organisasjonsform

Generalforsamlingen (heretter GF) vedtok – etter forslag fra Styret - i 1995 å starte en gjennomgang av Instituttets organisasjonsform. Denne prosessen skulle strekke seg over tre trinn, som hver for seg skulle behandles på GF. Grunnlaget for denne prosessen var å tilpasse Instituttet til de mer gjengse krav til en moderne organisasjon, med klarhet i ansvars- og myndighetsforhold, prinsipper for delegering og ankeprosedyrer. Instituttets medlemsmasse hadde vokst sterkt og var spredt utover hele landet. Flere områder av virksomheten var ikke formelt plassert i det gjeldende regelverket. En "ny utgave" av Instituttet måtte kunne ivareta viktige prinsipper om demokratisk styring, hensynet til kompetanse og faglig standard (kvalitetssikring), geografisk rettferdighet, og at forholdet mellom kjønnene – og yrkesgruppene ikke ble skjevt. I 1996 ble første del av en ny organisasjonsplan lagt frem for og i hovedsak godkjent av Generalforsamlingen. I pkt 9 heter det om daglig ledelse (med referanse til de da gjeldende vedtektene § 6.4): *"Daglig ledelse er ansatt av styret i deltidsstillinger og skal sørge for drift av Instituttet med tanke på kandidatundervisningen. Daglig ledelse består av en psykolog og en lege. På denne måten ivaretaes hensynet til begge de aktuelle profesjoners faglige interesser, og også kontakten med de respektive fagforeninger og – grupper, og dissers behov. Formelt kompetansekrav er medlemskap ved Instituttet."* Det ble videre vist til den eksisterende prøveordningen med en undervisningsleder og en administrativ leder, og at daglig ledelse var ansvarlig overfor Styret. Det ble videre påpekt at *"arbeidsområdene er mange og til dels tidkrevende, særlig utredningsvirksomhet.."*

Styret vedtok at arbeidet med ny organisasjonsform skulle videreføres av en arbeidsgruppe ledet av psykolog Hanne Marit Lang, i nært samarbeid med daglig ledelse og styret. I første omgang skulle gruppen se på om Organisasjonen var i samsvar med de tanker en hadde om Instituttets formål. I forhold til spørsmålet omkring daglig ledelse mente man med at *"hvilken funksjon daglig ledelse skal ha, vil være avhengig av hvordan organisasjonen for øvrig vil komme til å se ut, og vil derfor måtte bli en av de siste brikkene som falt på"*

plass.”(Organisasjonsplan for Institutt for psykoterapi, trinn 2, side 3). Det ble lagt vekt på behovet for å ivareta Instituttets utdanningsvirksomhet, men også spørsmål omkring en mer organisert etterutdanning ble også reist. Det ble påpekt behov ”.. for å gjennomgå spørsmål som har med delegering av ansvar og myndighet å gjøre, og også ansvars- og arbeidsdelingen mellom de daglige ledere, samt sekretæren.” (s. 10). Trinn II av organisasjonsutredningen ble godkjent av GF i 1997.

Til GF i 1998 forelå et endelig utkast fra Styret til ny organisasjonsstruktur, med forslag til vedtekter. Der ble det foreslått at den (da) gjeldende prøveordning med en undervisningsleder og en administrativ leder ble gjort til en fast ordning. Det heter bl.a. at ”Daglig ledelse er direkte ansvarlig overfor Styret ...” og videre at ”.. de daglige ledere er hverandres stedfortredere. I denne forbindelse vises til instruksene for daglig ledelse. Det har vært maktpåliggende å sikre en tverrfaglig (psykolog og lege) og funksjonsdyktig daglig ledelse særlig med tanke på kontinuitet, og at det foreligger klare ansvarsforhold ved vakanser. Samtidig oppfatter en at prinsippet om stedfortreder funksjon ivaretar de nødvendige hensyn til effektivt samarbeid..” (Organisasjonsplan for Institutt for psykoterapi, trinn II, § 5.3.).

Det ble foreslått flere utvalg, som skulle oppnevnes av styret, med delegert myndighet for å ivareta instituttets ulike arbeidsoppgaver, og daglig ledelses funksjon i forhold til disse utvalgene skulle være utvalgenes saksutredere og sekretærer.

Undervisningsleder skulle således være saksbehandler og sekretær i utvalg for kandidatutdanning, mens administrativ leder skulle ha samme funksjon i (bl.a.) utvalg for etterutdanning. Denne planen med tilhørende vedtekter ble så vedtatt av GF i 1998.

Som man ser av dette, ble spørsmålet om daglig ledelse grundig utredet den gang, og i de ti årene som har gått, har den praktiske utformingene av stillingene nok variert en del. Særlig gjelder dette i hvilken utstrekning overlapping av arbeidsområdene har vært praktisert. I forarbeidene ble det pekt på problemet omkring administrativt ansvar i forhold til det faglige ansvaret, for eksempel planlegging av seminarer og økonomistyring, arbeidsgiveransvar (sekretær, lærere) m.v. og hvordan dette måtte ivaretaes. Stedfortrederprinsippet (mellom undervisningsleder og administrativ) ble nedfelt for å løse disse problemene. Forutsetningen for dette var at begge de daglige ledere til enhver tid var orientert om alle instituttets gjøremål, dvs. en åpen og kontinuerlig kommunikasjon mellom de daglige ledere, samt sekretær. Det ble også pekt på at administrativt ansvar ikke nødvendigvis innebærer å gjennomføre administrative arbeidsoppgaver. I flere perioder har undervisningsleder og administrativ leder overlappet i funksjon, ved for eksempel en del av undervisningsleders oppgaver (for eksempel oppfølging av seminargrupper) er ivarettatt av administrativ leder, mens i andre perioder har arbeidsområdene vært tydeligere atskilt.

Rekruttering

Et av Styrets aller viktigste oppgaver er å sørge for at Instituttet til enhver tid har en funksjonsdyktig daglig ledelse for å ivareta instituttets basale drift. Dette har ikke alltid lyktes. Det har i perioder vist seg vanskelig å rekruttere til begge stillingene. Særlig synes det som om det er den administrative lederfunksjonen har vært vanskelig å besette.

Medlemmene er utdannet i en terapeutisk retning, og selv om noen fortsatt har mange administrative oppgaver i det offentlige helsevesen, er det ofte den kliniske virksomheten som oppleves mest meningsfull. Samtidig er kravet til effektiv økonomisk styring stadig økende, og særlig fordi Instituttet er helt avhengig av offentlig støtte for å opprettholde dagens virksomhet.

Styret har derfor til en viss grad måttet gå inn for ad hoc-løsninger. Dette gjelder kompetansekrav ved ansettelse av undervisningsleder, og også fravik fra regelen om at begge yrkesgrupper skal være representert i daglig ledelse, og ved at en nå har innført en prøveordning med én daglig leder.

3. Resultat av skriftlige svar og oppfølgende intervjuer

Resultatene nedenfor er dels basert på de skriftlige svar på vår henvendelse, dels på oppfølgende intervjuer. Vi har valgt å gjengi svarene slik de fremkom, og de kan derfor ha et muntlig preg. Formuleringene er justert noe for å sikre anonymiteten, uten at dette har noe å si for totalinntrykket av svarene.

Spørsmål 1: Mener du at det er vesentlig at både psykolog og psykiater er representert i den daglige ledelsen av Instituttet?

- *Tror ikke det har veldig stor betydning på kort sikt, men det kan være mer usikkert på lengre sikt. Redd for at uheldig for rekruttering og myndighetenes syn på Instituttet dersom bare en yrkesgruppe representert. Viktig på sikt med både lege og psykolog i ledelsen for at begge grupper skal føle sin yrkesmessige identitet ivaretatt.*

- *Viktig at begge yrkesgrupper er representert for å opprettholde god kontakt med bevilgende myndigheter. Personlig kjennskap til viktige myndighetspersoner er meget viktig og sjansen for å få dette til er langt større ved at begge yrkesgrupper er representert.*

- *Dersom man skal ha to personer i daglig ledelse, mener jeg at det både av prinsipielle og psykologiske grunner er viktig at begge faggrupper er representert. Viktig for at både leger og psykologer skal identifisere seg med Instituttet.*

- *Ideelt sett bør begge yrkesgrupper være representert. Tror det er vesentlig først og fremst for at unge leger også skal kunne identifisere seg med instituttet og søke utdanning her. I forhold til myndighetene og finansiering er jeg mindre bekymret. At Instituttet i forhold til legeforeningen også er representert ved en psykiater, tror jeg imidlertid er viktig for at utdanningen og faget vårt skal oppfattes å ha relevans. Fortsatt er grunnutdanningen av psykiatere preget av psykodynamisk psykoterapiveiledning, men den posisjonen oppfatter jeg klart er truet. At også en psykiater kan målbære vår tradisjon vis à vis legeforeningen tror jeg derfor er viktig. Når det har vært så vanskelig å rekruttere ny adm. leder, kan dette løses ved at leder knytter til seg 2-4 personer som har delfunksjoner og at disse personene representerer begge yrkesgruppene.*

- *Ja! Viktig i forhold til forholdet til yrkesforeningene og myndighetene at begge representert. Viktig for kontakten med fagmiljøene, mister noe dersom bare en yrkesgruppe er representert.*

- *Anser det som en fordel at det både er psykiater og psykolog i ledelsen ved Instituttet. Viktig at begge representert for å unngå konflikter mellom yrkesgruppene.*

- *Nei. Viktigere at er to godt kvalifiserte enn nødvendigvis begge profesjoner.*

- *Ja, viktig med to for å unngå profesjonsstrid. Viktig med likeverd mellom yrkesgruppene og for å ha stedfortreder/ avlastning med reising.*

- *Fordel med begge gruppene*

- *Ikke så viktig dersom begge yrkesgrupper representert i daglig ledelse og styreledervervet. Forutsetter at styret (styreleder) er mer aktiv og bidrar opp mot daglig ledelse.*

- *Ja, som prinsipp bør begge være representert. Viktig i forhold til helsemyndighetene. Dersom bare én i daglig ledelse må utvalg brukes mer.*

Spørsmål 2: Mener du at det bør være en eller to personer i ledelsen?

- *Slik jeg ser det, så er det en meget sårbar ledelse med kun én person + sekretær. Enhver bytte av leder vil i tillegg bli preget av et fullt skifte, og med lite eller ingen overlapp i ledelsen. Men tror det vil være litt tilfeldig om det vil bli lettere eller vanskeligere å rekruttere til lederstillingene.*

- To viktig for større kontaktflate og for avlaste reisevirksomhet. Ikke nødvendigvis bra med så atskilte roller som i nåværende vedtekter, det har tidligere fungert bra med overlapp i funksjonsområdene. Dette gjør det lettere å være stedfortreder for hverandre.

- Dette er et vanskeligere spørsmål å svare på, og jeg har ikke noe prinsipielt syn på det. Med en person i ledelsen kan kravene til personlige lederegenskaper synes viktigere enn om man har to personer som kan utfylle hverandre. At det er vanskelig å få søkere til stillingene, kan derfor, paradoksalt nok, være en grunn til å beholde kravet om to ledere.

- Ideelt med to som kontinuerlig kan diskutere løpende saker og strategi fremover med både psykologfaglig og psykiaterfaglig perspektiv.

- Ja. Pga sårbarheten. Sårbar ledelse hvis bare en, kan være viktig å ha en "å spille ball med".

- Mener det bør være to personer i den daglige ledelsen utenom sekretæren.

- To. Det er for stor undervisningsvirksomhet til at bare én i deltidsstilling skal lede den. Viktig å ha en å diskutere med. Viktig fordi svært sårbart dersom det oppstår vakanse pga sykdom

- To.!

- Fungerer bra nå, men viktig å ha en økonomiansvarlig på huset. Bra med flere som kan huske.

- Usikker på om det er så viktig.

- Fordel å være to blant annet for å ha én å reflektere sammen med. Den nåværende løsning er en nødløsning.

Spørsmål 3: Mener du at det er viktig at ledelsen har daglig tilhold på Instituttet?

- Tror at det er viktig at noe av daglig ledelse har tilhold, men mener at det fremfor alt er en institusjon hvor svært lite trenger å skje fra dag til dag. Vi er ingen akutt-institusjon, og det meste kan ordnes med frister på uker mer enn dager. Men selvsagt må det organiseres noe annerledes da.

- Ikke nødvendig at begge har daglig tilhold ved Instituttet dersom godt samarbeid og fleksibilitet.

- Ja! Ideelt sett er dette best, men dersom bruker moderne teknologi (online/telefon) kan det gå selv om en arbeider et annet sted.

- Ja, utvilsomt. Det er nødvendig for å kunne ha den kontinuerlige dialogen som driften forutsetter. Viktig med kontinuerlig kontakt.

- Avhengig av arbeidsformen. Og ledelsens fleksibilitet. Ideelt at ledelsen har daglig tilhold ved Instituttet, men kan gå med andre ordninger.

- Tror det som hovedregel bør tilstrebes at den daglige ledelse har tilhold på Instituttet. Viktig å ha mulighet til daglig drøftelser.

- Med bruk av moderne teknologi: Nei. En gang i uka kontakt (på Instituttet) kan da være nok.

- Ikke nødvendigvis daglig tilhold, men viktig med forutsigbarhet i kontakten.

- Daglig tilhold viktig.

- Ja

- Mener sterkt at daglig ledelse bør ha tilhold på Instituttet.

Spørsmål 4: Fra og med den 1.12.2007 overtok undervisningsleder inntil videre også administrativ leders oppgaver. Gi din vurdering av hvordan ledelsesoppgavene blir ivaretatt ved den midlertidige ordningen.

- *Så vidt jeg kan se, så har det ikke vært noen særlige endringer i løpet av siste året, så det har vel blitt ivaretatt rimelig bra.*
- *Lite grunnlag for å uttale oss. Inntrykk at nåværende leder arbeider mye og effektivt.*
- *Min vurdering er at ledelsesoppgavene blir svært godt ivaretatt.*
- *Den daglige driften har jeg inntrykk av blir godt ivaretatt, mens den mer strategiske tenkning og planlegging / "markedsføring" kanskje lider under denne ordningen. Det er en stor jobb ved siden av full praksis å både lede og administrere instituttet. Nåværende leder sitter i alle utvalg, reiser og evaluerer osv. Tenker at det vesentlig er ledelsesaspektet med videreutvikling av instituttet som kunne blitt bedre ivaretatt med to samarbeidende ledere. Det har vist seg svært vanskelig å rekruttere ny adm. leder. Derfor må en søke andre løsninger. En variant som har vært foreslått er å dele opp adm.leder-funksjonen. Et annet forslag er å redusere kompetansekravene til adm. leder. En kan også se på hvordan andre institutter får til ledelsesaspektet (for eksempel Norsk forening for kognitiv terapi og Gruppeanalytisk institutt)*
- *Er ikke tett nok på ledelsen nå til å kunne vurdere det.*
- *Mitt inntrykk er at oppgavene har blitt godt ivaretatt i det året som har gått. Samtidig er jeg overbevist om at det er en jobb som i lengden er for krevende for en person, jeg tror på lang sikt det er uforsvarlig å legge opp til en ledelse der lederen jobber i 150 % stilling.*
- *Nåværende daglig leder har uvanlig stor arbeidskapasitet og gir neppe en mal for en varig ordning. Modellen som er drevet en stund baserer seg i høy grad på utvalgenes arbeid og bidrag. Jeg er tilhenger av en betalt stabil dobbelt ledelse. Og er i tvil om hvor lenge en såpass omfattende ikke betalt utvalgsaktivitet kan representere tilstrekkelig oversikt og styring av den daglige og faglige drift ved Instituttet.*
- *Godt ivaretatt, gjør en stor jobb. Men betenkelig å basere seg på en i lengden.*
- *Har fungert veldig bra med en leder. Men kan være behov for mer ansvar for økonomioppgaver.*
- *Tikker og går.*
- *Går på et vis, men blir for lite tid til mer strategisk arbeid.*